

Savukosken kunta
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta 26.05.2026

Sisällysluettelo

1. Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	3
1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2025–2029	3
1.3. Arviointikertomuksen toteutustapa	3
2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely	4
3. Kunnan talouden arviointi ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi	7
3.1 Kattamaton alijäämä	7
3.2 Käyttötalous/taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	8
3.3. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	8
Kunnanhallitus	9
Sivistyslautakunta	9
Tekninen lautakunta.....	13
4. Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 havainnot ja arvioinnit	13
5. Allekirjoitukset.....	15

1. Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2025–2029

Jouni Halonen, puheenjohtaja	Jari Savukoski
Kari Kilpimaa, varapuheenjohtaja	Jarmo Luosujärvi
Marja Anttonen	Tiina Pulska
Jari Huttunen	Jarno Murtovaara
Tuovi Karvonen	Sirkka-Liisa Karjalainen

Tilintarkastusyhteisönä on vuonna 2025 toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Juha Väärälä. Vastuunalainen tilintarkastaja on toiminut myös lautakunnan sihteerinä.

1.3. Arviointikertomuksen toteutustapa

Tarkastuslautakunta kokoontui syyskauden 2025 aikana kaksi kertaa.

Tarkastuslautakunta tutustui arviointivuoden aikana palvelujen järjestämiseen ja sai selvityksen seuraavista osa-alueista:

Kokouspvm.	Käsitellyt aiheet
2.9.2025	<ul style="list-style-type: none">• Kuultiin kunnanjohtaja Petri Härkösen ajankohtaiskatsaus• Käsiteltiin tilintarkastajan esittelemä tilintarkastuskertomus ja päätettiin esittää valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymistä vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2024• Hyväksyttiin ja allekirjoitettiin arviointikertomus 2024
4.11.2025	<ul style="list-style-type: none">• Kuultiin kunnanjohtaja Petri Härkösen ajankohtaiskatsaus• Kuultiin sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentolan ajankohtaiskatsaus• Käsiteltiin sidonnaisuusilmoitukset

-
- Päätettiin tilintarkastuspalveluiden optiovuosien 2025 ja 2026 käyttämisestä ja lautakunnalle säännönmukaisesti toimitettavista asiakirjoista ja niiden toimitustavasta.
-

2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely

Valtuusto käsitteli vuoden 2024 arviointikertomuksen havainnot kokouksessaan 9.9.2025 § 67. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tekninen lautakunta on kokouksessaan 29.10.2025 § 59 antanut valtuustolle selvityksen vuoden 2024 arviointikertomuksessa mainittuihin asioihin. Kunnanhallitus on kokouksessaan 03.11.2025 § 266 antanut valtuustolle selvitykset vuoden 2025 arviointikertomuksessa mainittuihin havaintoihin. Valtuusto on merkannut annetut vastineet tiedoksi 10.11.2025 § 87.

Vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintoihin on saatu seuraavat vastineet:

Vuoden 2024 arviointikertomuksen vastineet	
Tekninen lautakunta	Vastine
Investointisuunnitelmiin ja investointilaskelmien tarkkuuteen tulee kiinnittää tarkempaa huomiota edelleen ja kaikki investoinnit tulee kilpailuttaa.	Teknisen toimen investointilaskelmat on tehty ja tehdään seikkaperäisesti, ja ne perustuvat suurelta osin ostopalveluina hankittaviin suunnitelmiin ja kustannusarvioihin. Investointeja on ollut teknisen toimen resursseihin nähden runsaasti, jonka johdosta joitakin investointeja on priorisoitu ja jouduttu siirtämään tuleville vuosille. Tekninen toimi tulee kiinnittämään investointeihin entistä tarkempaa huomiota ja mitoittaa investoinnit tulevaisuudessa resurssien mukaisiksi. Teknisen toimen investoinnit on kilpailutettu ja kilpailutetaan julkisen hankintalain mukaisesti. Osa investoinneista on taloudellisesti järkevämpi tehdä kunnan omana työnä, koska tätä kautta saadaan huomattavia säästöjä. Omana työnäkin tehdyistä investoinneista on kilpailutettu materiaali- ja palvelujen hankinnat.
Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestäminen on yhä kesken ja siinä on heikkouksia mm. talouden seurannan ja ajantasaisten talousraporttien laadinnan osalta.	Tekninen lautakunta tulee kiinnittämään sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen entistä tarkempaa huomiota. Tekninen lautakunta tulee valitsemaan sisäiset tarkastajat kunnanhallituksen esityksen Khall 29.09.2025 §

226 mukaisesti. Talouden seuranta ja ajantasaisten talousraporttien laatiminen on ollut haasteellista ja osittain jopa mahdotonta, koska kirjanpito ei ole ollut tilikaudella 2024 aina ajan tasalla, eikä taloushallinnan ohjelmisto Accuna ole ollut toiminnassa. Investointeja on jouduttu seuraamaan manuaalisesti Excel-taulukkojen avulla mikä on aikaa vievää ja työlästä.

Sivistyslautakunta

Vastine

Sivistyslautakunta tunnistaa kunnan taloudellisen tilanteen haasteet ja korostaa talousarvion realistisuuden sekä sitovuuden merkitystä. Lautakunta on sitoutunut osallistumaan talouden tasapainottamistoimenpiteisiin ja seuraa määrärahojen käyttöä säännöllisesti osavuosikatsausten ja talousraporttien avulla.

Lautakunta on ryhtynyt toimenpiteisiin tavoitteiden asettamisen ja raportoinnin yhdenmukaistamiseksi. Vuoden 2026 talousarvion laadintaprosessissa on korostettu mitattavien ja konkreettisten tavoitteiden määrittelyä sekä yhtenäistä seurantamallia, jotta arviointi tilinpäätösvaiheessa olisi läpinäkyvää ja vertailukelpoista. Lautakunta yhtyy näkemykseen investointien paremmasta koordinoinnista. Lautakunta osallistuu aktiivisesti investointiohjelman suunnitteluun ja yhteensovittamiseen muiden toimialojen kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että investoinnit tukevat kunnan strategisia linjauksia, tilojen käyttö on tehokasta ja päätökset perustuvat ajantasaiseen tarveanalyysiin.

Talouden seurannan ja reagoinnin osalta lautakunta toteaa, että kunnan taloushallinnon haasteiden vuoksi talouden ajankohtainen seuranta ja samalla korjaavien toimenpiteiden

tekeminen on ollut mahdotonta, kun kirjanpito ei ole ollut ajantasainen tai siihen ei ole voinut luottaa. Sivistyslautakunta on tiivistänyt yhteistyötä taloushallinnon kanssa. Käytössä olevia raportointikäytäntöjä on kehitetty, ja talousraportteja käsitellään lautakunnassa kunnan hallintosäännön mukaisesti. Mikäli poikkeamia talousarvioon havaitaan, niihin pyritään reagoimaan nopeasti joko toimintaa sopeuttamalla tai esittämällä määrärahojen tarkistuksia valtuustolle. Lautakunta pitää sisäistä valvontaa keskeisenä osana hyvää hallintoa ja riskienhallintaa. Lautakunta odottaa koulutusta sisäisen valvonnan toteuttamiseksi koko luottamushenkilöorganisaation tasolla.

Lautakunta tunnistaa tarpeen kehittää johtamista koko organisaatiossa ja korostaa yhtenäisen johtamiskulttuurin merkitystä. Sivistyslautakunnassa koetaan, että johtajien vaihtuvuus ja taloushallinnon haasteet ovat olleet kokonaisvaltaisen johtajuuden puuttumisen juurisyinä, kun hallinnon voimavarat ovat menneet tulipalojen sammutteluun.

Kunnanhallitus

Vastine

Kunnan vuoden 2024 tilinpäätös on saatu valtuuston käsittelyyn edellisen vuoden tapaan vasta syksyllä. Omalta osaltaan tilinpäätöksen myöhästyminen on johtunut taloushallinnossa tapahtuneista henkilöstönvaihdoksista. Kirjauksissa ja muussa dokumentaatiossa on ollut virheitä ja puutteita, joiden takia tilintarkastusta varten talousarvioissa budjetoitu määräraha ja aika ei ole riittänyt. Kirjanpidon ajantasalle saamiseen liittyvät korjaukset ovat vieneet aikaa ja ovat osittain edelleen kesken. Sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan kiinnitetään tarkempaa huomiota ja luodaan kontrolleja riskien tunnistamiseksi. Taloushallinnon raportoinnissa hyödynnetty Accuna-järjestelmä on tällä hetkellä pois

käytöstä järjestelmän asetuksissa olevien ongelmien vuoksi ja taloushallinnossa tukeudutaan kirjapitojärjestelmä Pro Economicaan. Tavoitteena on saada Accuna uudelleen käyttöön vuoden 2025 aikana.

Kunnanhallitus tulee kiinnittämään huomiota raporttien ajantasaisuuteen ja oikeellisuuteen sekä prosessien kehittämiseen. Henkilökunnan koulutukseen panostetaan, luodaan ajantasaiset ohjeet ja henkilökunnalle järjestetään säännöllisiä info- ja koulutustilaisuuksia. Investointien seurantaan panostetaan käymällä säännöllisesti raportteja läpi ja päivittämällä kirjausohjeistusta.

3. Kunnan talouden arviointi ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi

3.1 Kattamaton alijäämä

Kuntalain 110 § mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee päättää taloussuunnitelmassa yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämää edellä mainittuna ajanjaksona katetaan. Tarkastuslautakunnan yksi lakisääteisesti tehtävistä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2025 tilinpäätöksessä. Myös kuntakonsernin kertynyt jäämä on positiivinen.

Kuntalain mukaisten kriteerien täytyminen 31.12.2025

Erittäin vaikeassa asemassa olevan kunnan kriteerit uudistuivat vuonna 2022. Kyseisestä vuodesta alkaen uudet kriisikuntakriteereihin vaikuttavat raja-arvot ottavat huomioon myös kahden edellisen tilikauden lukuja.

Uudistetulla kriteeristöllä pyritään kuvaamaan kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Muutosten jälkeen mittarit ottavat huomioon lainavastuut, joka on yleistynyt kuntien rahoitusmuotona.

Kuntalain 118 § mukaisten mittarien toteumat Savukosken kunnassa

Kriteerit	Raja-Arvo/ Toteuma	2025	2024	Toteuma
Kunnan tase on alijäämäinen eikä pystytä kattamaan neljässä vuodessa.	Raja-arvo Toteuma	<i>neg.</i> 2 218	<i>neg.</i> 2 635	Ei täyty
Konsernin alijäämä/asukas yli 1.000 e ja ed. vuonna yli 500 e	Raja-arvo Toteuma	- 1 000 2 509	- 1 000 2 498	Ei täyty
Kahtena vuonna peräkkäin täyttyneet seuraavat raja-arvot:				
Kriteeri 1. Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia	Raja-arvo Toteuma	<80 % 108,5 %	<80 % -29 %	
Kriteeri 2. Kunnan tuloveroprosentti on väh, 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Raja-arvo Toteuma		7,5 % 9,1 %	
Kriteeri 3. Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas ylittää yli 50 %:lla kuntien keskimääräisen luvun	Raja-arvo Toteuma		12 823 1 162	
Kriteeri 4. Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Toteuma	3,0	-0,2	

3.2 Käyttötalous/taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion taloudelliset tavoitteet on asetettu lautakuntien nettotasolla. Tuloslaskelman osalta sitovina tasoina on ollut rahoitustulojen ja -menojen netto. Investointiosalla teknisellä lautakunnalla on talousarviolla ollut sitovana tasona nettomäärärahat lautakunnan esityksen mukaisesti. Rahoitusosalla sitovuus on ollut pitkäaikaisten lainojen muutokset bruttomäärätasolla.

Hallintokunnat ovat pysyneet pääosin talousarviossa.

3.3. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviolla asetettuja toiminnallisia tavoitteita on tilinpäätöksellä pääosin hankala arvioida. Tilinpäätöksellä on myös osittain esitetty tavoitteita ja arviointikriteereitä sekä tavoitetasoja, joita ei

talousarviolla ole asetettu. Lisäksi osa tavoitteista ovat tilinpäätöksellä erilaisia kuin talousarvioon on asetettu.

Kunnanhallitus

Seuraavissa taulukoissa toiminnallisten tavoitteiden toteumia arvioidaan kirjaimilla **T** = toteutui, **O** = toteutui osittain, **E** = ei toteutunut ja **X** = ei voida arvioida (mitattavuus puuttuu tai raportointi on epäselvä).

Elinkeinojen edistäminen

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Tavoitteena on pitää Savukoski toiminnallisena kiinnostavana alueena niin yrityksille kuin matkailijoillekin			X
Alueen näkyvyyden parantaminen	Instagram seuraajat, Facebook seuraajat	30 %	X
Kunnan elinvoiman parantaminen	Uusia asukkaita ja potentiaalisia yrittäjiä	8 kpl	T
Nykyisten yritysten toiminnan kehittäminen	Aktivoinnit esim. eri hankkeiden kautta, paikallisuuden korostaminen	Sosiaalisessa mediassa aktiivisesti esillä olevia yrittäjiä	X

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen hallinto

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Kehittämistehtävät	Henkilöstön kehittämistehtäviin käyttämä työaika. Hankkeet (lukumäärä ja vaikuttavuus).	Sivistystoimessa vähintään viisi kehittämishanketta, jotka toteutuvat suunnitelmiansa mukaisesti.	T
Henkilöstön hyvinvointi ja kehittyminen	Kehityskeskustelut, virkistyspäivät	Toteutuma 100 %	E
Osaava henkilöstö	Koulutuspäivät	3/hlö/vuosi	O
Henkilöstön työssäjaksaminen	Sairauslomapäivät	Alle 349 päivää (toteuma vuonna 2024)	E

Varhaiskasvatus

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Hyvinvoiva lapsi	Esikoululaisten siirtyminen perusopetukseen Toiminta suhteessa valtakunnalliseen ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan	100 % vasut 100 %	 T
Laadukas varhaiskasvatus	Henkilöstön koulutukset Esikoulusta perusopetukseen siirtyvät oppilaat Varhaiskasvatuksen tuottaminen - kokoaikahoitopaikat - osa-aikahoitopaikat alle 35 h/vko - esiopetus - Koululaisten aamu/iltapäiväkerhopaikat	3/hlö 100 % 30 7 8 esiopetusikäiset 4 aamupäivä 12 iltapäivä	T T O X X X X
Kehittyvä henkilöstö	Kehityskeskustelut	100 %	T

Opetustoimi

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Säädösten mukainen laadukas perusopetus ja korkeatasoinen yleissivistävä toisen asteen koulutus	Riittävä tuntikehys. Pienet opetusryhmät. Riittävät taloudelliset resurssit.	Tuntikehys samalla tasolla kuin 2024. Luokkakohtaiset opetusryhmät alakoulussa matematiikassa, äidinkiessä ja englannissa, sekä yläkoulussa pakollisissa aineissa.	X X
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kelpoisuudet, täydennyskoulutus, joustavuus palkattomien vapaiden myöntämisessä, työhyvinvointitapahtumat ja -päivät.	Eläkkeelle siirtyvien tai virkavapaalla olevien opettajien tilalle tai sijaisiksi pyritään löytämään opettajan kelpoisuuden omaavat tekijät. Jokainen opettaja osallistuu vähintään yhteen oman alansa lisä- tai	X

		täydennyskoulutukseen lukuvuoden aikana. Mahdollistetaan palkattomien vapaiden myöntäminen joustavasti ja järjestetään interventioita työhyvinvoinnin parantamiseksi.	
Oppilaiden ja opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksien turvaaminen	Hakeutuminen ja pääsy jatko-opintoihin.	Kaikki saavat perusopetuksen jälkeisen jatko-opintopaikan. Lukion suorittaneet saavat jatko-opintopaikan.	X X
Kouluviihtyvyys	Perusteettomien poissaolojen vähäisyys.	Perusteettomien poissaolojen määrä korkeintaan muutamia prosentteja poissaoloista.	X

Vapaa sivistystyö

Musiikkiopisto

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Laadukkaat palvelut	oppilasmäärät	9	T
	viikkotuntimäärät	12 h/vko	T
		397/vuosi	T

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimi ja liikuntatoimi

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Nuorisotoimen kerhot	3 kerhoa/vko	osallistujia keskimäärin 6 kerholaista/kerho	T
Lasten ja nuorten päiväleirit	Kesä-, syys- ja hiihtolomalla	Kolmena viikkona kerhoja, osallistujia keskimäärin 10 leiriläistä / leiripäivä	O
Avoin nuorisotilatoiminta	3 krt/vko, 1 vkl/kk, loma-aikoina	osallistujia keskimäärin 6 nuorta/ilta/iltapäivä	O

Etsivän nuoriso	Riittävät taloudelliset resurssit, ammatillinen osaaminen	Valtionavustus ja kunnan omarahoitus	T
Etsivä nuorisotyö	Työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä	1–3 alle 28-vuotiasta nuorta	X
Liikunta, soveltava liikunta/kuntosali	6 ryhmää/vko	osallistujia keskimäärin 6 henkilöä/kuntosaliryhmä	T
Soveltava liikunta/allasjumppa	1 ryhmä/vko	osallistujia keskimäärin 4 henkilöä/vesiliikuntaryhmä	E
Liikuntaneuvonta	Henkilökohtainen liikuntaneuvonta	10 uutta asiakasta/1.1.-30.4.2025 (vastuuhenkilönä liikuntaneuvoja)	E
Liikuntaneuvonta	Ryhmäkohtainen liikuntaneuvonta	10 liikkujaa/1.1.-31.5.2025 (liikuntaneuvontaa tarjotaan ostopalveluna)	T
Liikuntapalvelu	Lasten uimakoulut (5 pv)	Osallistujia 18 lasta/ 2.-6.6.2025	E

Kulttuuritoimi

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma	
Käyttöaste	Kävijämäärät	Kuivalihamarkkinat 2 500	T	
		Kesätapahtuma 200	E	
		Joulupukin liikkeellelähtö 250	T	
		Muut tapahtumat 200 kävijää	E	
		Tilaisuudet, esitykset	5–10 tilaisuutta/esitystä	T
		Teemapäivät/työpajat	5–10 teemapäivää/työpajaa	T
Kehittämistoiminta	Lastenkulttuuri/kulttuurikasvatussuunnitelma	Suunnitelma käytössä vuonna 2025	T	
		TaiKe:n hanke	Toteutetaan kulttuurielämysreitti rahoituspäätöksen mukaisesti	T
Tiedottaminen	Lehti- ja somenäkyvyys lehdistötiedotteet	Tiedotetta kuntatiedotteessa ja lehdissä, some-näkyvyys jatkuvaa	T	

Museotoimi

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Käyttöaste	Kävijämäärät	200	T
	Tilaisuudet	3–5	T
	Ryhmävierailut	5	E
	Tilavuokrausmäärät	5	T
Nuorten työllistäminen	Kesätyöpaikkojen lukumäärä	5	T
Kehittämistoiminta	Museon ulkotilojen kävijämäärän lisääminen.		X
	Navettarakennuksen korjaukset.	Näyttelykokonaisuus valmis	X
Tiedottaminen	Lehti- ja somenäkyvyys, lehdistötiedotteet	Aukioloaikoina tiedotetaan toiminnasta aktiivisesti mm. somekanavissa	T

Tekninen lautakunta

Tilatoimi

Tulosalueen tavoite	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Tyhjät vuokrahuoneistot	4	E

Vesihuoltolaitos

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2025	Toteuma
Puhdas käyttövesi	36 600 m ³	37 000 m ³	T
Jäteveden käsittely	32 400 m ³	33 000 m ³	T

4. Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 havainnot ja arvioinnit

Hankintasäännön ja hallintosäännön päivityksen yhteydessä tulee arvioida, onko kunnalla realistinen ja uskottava talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2027–2030. Ohjelmassa tulee esittää yksilöidyt toimenpiteet, selkeä aikataulu sekä vaikutusarviot (talous-, palvelu- ja henkilöstövaikutukset).

Vuonna 2025 kassavaroja on kulunut 542 tuhatta euroa ja kunnan leasing-vastuut ovat 4,1 miljoonaa euroa. Tasapainottamisohjelman toteutumista on seurattava säännöllisesti, ja talousarvion ylitykset tulee tuoda valtuuston päätettäväksi talousarviovuoden aikana.

Hankkeissa selvitykset ja rahoitushakemukset tulee tehdä suunnitellusti hankkeen valmistelun ja toteutuksen aikana. Investointien kilpailuttaminen on varmistettava hankintasäännön mukaisesti.

Kiinteistöjen osalta on arvioitava, kattavatko vuokratuotot kulut (esim. yhtiövastikkeet) ja jääkö riittävästi varoja korjaus- ja perusparannusinvestointeihin, myös kunnan omassa asuntokannassa.

Lisäksi kaikki sopimukset tulee tehdä kirjallisesti, rekisteröidä ja niiden toteutumista sekä kustannusvaikutuksia tulee seurata systemaattisesti.

Vuoden 2025 kunnan tilikauden tulos oli noin 14 tuhatta euroa voitollinen ja ylijäämä 31 tuhatta euroa. Kunnan vuoden 2025 lopussa kertynyt ylijäämä oli yhteensä noin 2,2 miljoonaa euroa. Talousarviovuosi 2025 ja suunnitelmavuodet 2026 ja 2027 ovat laadittu alijäämäisinä.

Opetustoimen ja elinkeinojen edistämisen kohdilla arviointia ei voinut toteuttaa samalla tavalla kuin muissa alueissa, koska toteumat oli esitetty tilinpäätöksessä eri tavalla, miten ne oli talousarvioon asetettu.

Kunta ei saa harjoittaa yritysmarkkinointia, joka suosii tiettyjä kaupallisia toimijoita tai on ristiriidassa kilpailuneutraliteetin kanssa.

Kaikki avustukset tulee asettaa julkisesti haettaviksi ja hakuaiakataulut tulee määrittää etukäteen. Henkilöstön osaamisen tarkoituksenmukaisessa kohdentamisessa on haasteita.

Talous:

- Lyhyellä aikavälillä talous on kunnossa.
- Kassan käyttö on huolestuttavaa.
- Toiminnan tehokkuudessa on parannettavaa.
- Rakenteellinen kestävyys on epävarma.

Tarkastuslautakunta esittää seuraavaa:

- Kassanhallinnan vahvistaminen.
- Hankkeiden valmistelun ja raportoinnin parantaminen.
- Henkilöstön työnkuvien ja osaamisen tarkastelu.
- Talouden pitkän aikavälin tasapainotusohjelman laatiminen sekä sen toteutumisen seuranta.

Vuosikate kattaa poistot eli kunta pystyy rahoittamaan investointien kulumisen tulo-rahoituksella, mikä on hyvä peruslähtökohta. Talous nojaa vahvasti valtionosuuksiin. Ilman harkinnanvaraista tukea talous olisi selvästi alijäämäinen.

Valtionosuudet: 2023 1 403 220 €, 2024 1 585 793 €, 2025 2 193 292 €. Verotulot ovat heikentyneet tarkastelujaksolla. Verotulot: 2023 3 028 183 €, 2024 2 650 152 €, 2025 2 775 023 €.

Riskit:

- Suuri riippuvuus valtionosuuksista
- Verotulojen heikko kehitys vuosina 2023–2025
- Henkilöstömenojen korkea taso suhteessa kunnan kokoon. Henkilöstökulut ovat nousseet vuodesta 2023 (3 045 451,39 €) vuoteen 2025 (3 249 362,58 €). Kulut ovat nousseet yhteensä 203 911,20 €
- Leasingvastuiden suuri määrä (n. 4,1 milj. €)
- Kassavarojen heikkeneminen

- Epävarmuus tulevien valtionosuuksien tasosta

Haasteita:

- Väestökato ja ikääntyminen (nuorten poismuutto)
- Toisen asteen koulutuksen säilyminen (lukio)
- Työttömyys lähes 14 %
- Tulopohjan vahva riippuvuus valtionavustuksista ja -osuuksista (valtion heikko taloustilanne lisää epävarmuutta)

Saldo-/vapaatuntien kertymä (n. 40 h) on liian suuri suhteessa kunnan vähäisiin henkilöstöresursseihin. Pitkät saldo-/vapaat lisäävät sijais- ja järjestelytarvetta: kun joku on saldovapaalla, työ jää muiden tehtäväksi tai siirtyy, mikä kasvattaa työkuormaa ja voi lisätä myös uuden saldon kertymistä.

Lisätyökorvauksista tarvitaan selkeät ja yhtenäiset säännöt.

Savukosken kunnan tulee tehdä ennakoivia talouspäätöksiä, jotta ratkaisuja ei jouduta tekemään pakon edessä.

5. Allekirjoitukset

Savukoskella 26.05.2026

Savukosken tarkastuslautakunta

Jouni Halonen
puheenjohtaja

Kari Kilpimaa
varapuheenjohtaja

Marja Anttonen
jäsen

Jari Huttunen
jäsen

Tuovi Karvonen
jäsen